

Splošne vesti

ROJSTNI DAN NJ. VEL. KRALJICE MATERE MARIJE.

V sredo 9. januarja smo praznovali rojstni dan Nj. Vel. kraljice matere. Šolske proslave so odpadle, ker so bile še božične počitnice. Po vseh cerkvah pa je bila zahvalna služba božja. Radi splošne žalosti so odpadle vse običajne prireditve. Predsedniški zbor JUU je s svoje seje, ki je bila ravno ta dan poslal maršalatu dvora posebne brzoglavne čestitke za Nj. Vel. kraljico mater Marijo.

— Novi člani banovinskega šolskega odbora za dravsko banovino. V širši banovinski šolski odbor so bili imenovani sledeči novi zastopniki: Ivan Dimnik, predsednik JUU in predsednik sekcije, Andrej Skuli, banski šolski nadzornik, Drnovšek Fran, ban. šol. nadz., dr. Majer Ernest, načelnik odd. za soc. polit. in nar. zdravje kr. ban. uprave in Urbančič Anton, poslovodja banov. šol. odbora v Ljubljani.

— **PROSIMO, POSLJITE PRISPEVKE ZA POLE.**

(Doslej je poslala prispevke šele polovico šol.)

— Načelstvo Učiteljskega doma v Ljubljani obvešča s tem vse tovariše in tovaršice, ki studirajo svoje otroke v Ljubljani, da bo otvorilo s 1. septembrom t. l. v svojem domu internat. Vanj bo sprejemalo predvidoma dečke in deklice predvsem iz učiteljskih vrst. Javite pravočasno podatke. Cene zmerne, hrana tečna in izdatna, strogo nadzorstvo, pomoč pri učenju. Naslov: Frančiškanska 6.

— 50 letnica zagrebške gluhonemnice. V Zagrebu je osnoval prvo šolo za gluhomane Adalbert Lampe l. 1885. Sam je bil gluhom in je dovršil šolo na dunajski gluhonemnici. Iz Dunaja je prišel v Zagreb in osnoval privatno šolo za gluhomane otroke. Poučeval je svoje gojence sporazumevanja s krenjami, kajti govora se sam ni učil in ga tudi poučevati ni mogel. Iz tega privatnega zavoda se je razvila zagrebška gluhonemnica, ki je dobila leta 1912, tudi šolo za gluhomane obrtne vajence. Zagrebška gluhonemnica ni bila le prva na teritoriju naše države, marveč tudi prva na Balkanu. Letos proslavlja ta šola 50 letnico svojega obstoja.

— Rejci malih živali! Upoštevajte, da je Vaše strokovno glasilo list Rejec malih živali, ki je tudi glasilo mnogih društev, klubov in odsekov, ki se pečejo s pospeševanjem reje malih živali. Glasilo izdaja in urejuje naš tovariš, Inkret Alfonz, šol. upravitelj v Senkovec Turnu pri Ljubljani. Današnji številki je priloženo vabilo na naročbo. Priporočamo list vsem cenj. tovarišicam in tovarišem, ki se zanimajo za rejo malih živali.

— Bolgarski mladinski listi. Bolgarska mladinska literatura je zelo bogata. Med izhajajočimi mladinskimi listi, ki jih je precej, so posebno važni trije in je prav, da jih omenimo in jim posvetimo nekoliko pažnje: »Svetulka« izhaja v Sofiji že trideset let in šteje med svoje sotrudnike vse najboljše bolgarske mladinske pisatelje. Je tudi najstarejši bolgarski mladinski list in je zelo dobro urejevan. — »Detska radost« ima stalno humoristično prilogo »Vrabčec«. Poleg tega priloga vsaki številki po eno reprodukcijo umetniških slik. »Detska radost« je sicer mlajši list vendar v vsakem pogledu na višini. — Tudi mladinski tehnik »Pteka« je vreden pažnje. Izhaja v obliki časopisa. Spada med novejša bolgarske mladinske liste, vendar ga mladina rada čita. — Omenjeni trije listi se prištejajo med najboljše bolgarske mladinske liste.

— Življenje ruskih otrok v številkih. V l. 1929. je obiskovalo osnovne šole 11.697.000 otrok, a v l. 1933. je to število narastlo na 19.163.000. V raznih otroških zavetiščih in

otroških vrtoih je bilo l. 1929. komaj 838.000 otrok, a v l. 1933. že 5.917.000. V l. 1930. je izhajalo v SSSR 18 mladinskih časopisov, a sedaj 40 v nakladi dveh milijonov. Leta 1931. je bilo 32 mladinskih gledališč v 1934. pa že 58.

— Filatelija — šolski predmet. V neki berlinski osnovni šoli so uvedli filatelijo, kot pouzkušno učni predmet. Z zbiranjem in spoznavanjem z namak se dviga pri otrocih zanimanje za zemljepisni in zgodovinski pouk, ki se nanaša na pouk o filateliji.

Osebnne zadeve

— i Napredovali so učitelji (ce) v VIII. skupino dne 23. VII. 1934: Mencej Martin iz Trbovelj (Laš), Turk Stanislav iz Metlike, Arneje Karolina iz Sv. Lovrenca (Ce), Kovarčič Klotilda iz Kalolja (C), Rape Ana iz Vrhnike (Lj. okolica), Zimer Josipina iz Male Polane (DL), 23. VII. 1934; Hergont Valerija iz Mežice (Drav) 15. VII. 1934.

— i Prevedeni so v IX. skupino: Koman Leopold iz Rake (Krš) 20. IX. 1934.

Učiteljski pravnik

— § Ročni katalog 1934/35 na strani 67. — odstavek 3 nam pove, da je treba čakati v vsakem napredovanju po 1 leto in to na zakoniti podlagi.

— § »Moji prejemki«. Ta pripomoček, ki bi si ga moral nabaviti vsak učitelj(ica) je izšel že leta 1931., a se ne uporablja, četudi je praktičen in stane le 50 para, v 3 letih 3x50 para ali 150 Din. Kdor redno vpišuje svoje mesečne prejemke (seveda tudi odtegljaje), bo gotovo vedel, koliko in zakaj mu je bilo odtegnjeno.

— § Odgovore na večino vprašanj, ki jih stavljate uredništvu »Učiteljskega tovariša«, najdete v Ročnem katalogu. Ta vsebuje tudi vse zakonske odredbe glede službenih prejemkov, zaradi tega ga priporočamo v nabavo prav vsem tovarišem(-icam).

— § Vprašanje: Po časopisni vesti bom premeščena v službeni kraj svojega moža. Ker se nimava gotovega povišanja, bova morala začasno stanovati kot podnajemnika vsak pri drugi stranki ter brez lastnega gospodinjstva. Moj mož ima plačo VII. skupine.

Ali mi za čas, ko še ne stanujeva skupaj in tudi nimava lastnega gospodinjstva pripada celotna draginjska doklada ali ne?

Odgovor: Če stanujeta mož in žena drž. uslužbenca v istem kraju, se znižajo ženi prejemki. Izjemoma gre ženi polna osebna drag. doklada, če živi ločeno (v istem kraju) zaradi zakonskih sporov (Roč. kat. str. 94 pod 6).

Učiteljska tiskarna

— t Zimski sport.

Badjura: Smuča terminologija, broj. 8	Din
Badjura: Zimski vodnik po Sloveniji, vezano	50 „
Badjura: Smučar, vezano	30 „
Kump: Smučanje I, broj. 30	„
Kump: Smučanje II, vez. v platno	60 „
Kodran: Smučaj ABC, broj.	6 „
Režek: Sneg in smuč, broj.	18 „
Uлага: Smučarska gimnastika, broj. 10	„
Uлага: Knjiga o sportu, broj.	44 „
Uлага: Knjiga o sportu, vezano	56 „

Badeer - Schneeberger: Sprunglauf- Din
Langlauf, kart. 115 „
Reuel: Neue möglichkeiten im Ski-
lauf, vezano 130 „

Vse te knjige ima na zalogi Knjigarna »Učiteljske tiskarne« ter jih najtopleje priporoča vsem ki se zanimajo za zimski sport.

— t Šolske potreščine za revno deco. Vsled krize prihaja mnogo otrok v šolo brez zvezkov. Dolžnost šolskih odborov je, da oskrbe najbednejšim šolske potreščine. Tem večja je pomoč, če si šole nabavijo zvezkov, katere oddaja Učiteljska tiskarna pod lastno režijsko ceno. Opozarjamo, da je teh zvezkov še nekaj tisoč na razpolago.

— t Delež tiskarne. V dravski banovini je z upokojenec nad 4000 učiteljev(-ic). Na poziv organizacije se je odzvalo lepo število učiteljstva ter podpisalo po 1 delež Učiteljske tiskarne. V primeru s številom učiteljstva pa ta odziv ni zadovoljiv, kakor bo razvidno iz statistike, ki bo objavljena po obnem zboru.

Ponovno vabimo k članstvu tiskarne. Kljub krizi lahko skoraj vsak učitelj podpiše 1 delež (250 Din), mnogo tovarišev(-ic) bi lahko prevzelo po več deležev.

Mladinska mafica

— mm Prvi dve številki »Našega roda« sta se tiskali v nakladi od 21.800 izvodov. V primeru s prvimi številkami lanskega leta se je število naročnikov zvišalo za 300 in je za celih 2800 večje kot v juniju lanskega leta. V naši državi se samo še »Jugoslovenčec« od mladinskih listov tiska v večji nakladi. Prva številka se je tiskala v 50.000 izdodih. Pripomniti pa je, da je ta list po obsegu za polovico manjši od »Našega roda«. V razmeroma lepem številu se tiska tudi »Naša radost«, katere naklada je dosegla 13.000.

— mm Na razpis književnih nagrad je prešla M. M. 14 rokopisov. Še nobenega našega tekmovanja se ni udeležilo toliko močnih konkurentov kot sedanjega. Literarni odsek je začel z ocenjevanjem. Rezultat bo objavljen v »Učiteljskem tovarišu«.

— mm Zaradi praznikov so pozabili nekateri poravnati naročnino za 3. številko. Poverjenike prosimo, da opozorijo naročnike na to, da izgubijo pravico do knjig ob koncu leta, če ne plačajo vseh števil »Našega roda«.

— mm 4. številka »Našega roda« izide v kratkem. Številka bo izredno bogata, tako po vsebini kot po ilustracijah. Izredno lepo naslovno stran je izdelal grafik Janez Trpin, ki je dobil že mnogo nagrad za taka dela. Nekaj novega bo pravljica v 20 slikah, ki jo je izdelal Lj. Ravnjak. Najboljše razlage tem slikam bomo objavili in nagradili.

Učiteljski pevski zbor JUU

— pev. Pravkar minuli pevski tečaj, ki je trajal od 2. do 6. t. m., je pokazal da sta se vrnil v zbor red in disciplina. Tečaja se je udeležilo 41 članic in 33 članov. Naštudiran je bil celoten program za turnejo. Nove člane prosimo, da naštudirajo do prihodnega tečaja program brezhibno. Tečaj bo kot že javljeno 16. do 19. marca t. l.; 16. marca le za nove člane. Odbor.

Čuvajte Jugoslavijo!

svoje življenjske utešitve le v vršitvi golih prirodnih funkcij družinstva in materinstva temveč tudi v objektivno usmerjenemu delu v celoto, v urejanju življenja tudi izven družinskega kroga. Zakaj tak način življenja ne pomeni zanj le polnovrednejše, temveč tudi globlje srečnejše življenje. Knjiga je dalje izraz spoznanja, da današnja žena vkljub svoji zunanji naprednosti še zdaleka ni dosegla tiste notranje kulture, koje izraz je samostojnost v gledanju in ocenjevanju življenja, samostojnost v razvrščanju življenjskih vrednot; zmisel za stvarnost in resničnost; čutenje za celoto, pogled in prodornost za pereče probleme sodobne družbe — usmerjenost iz sebe v objektivni svet. Najjasnejše odseva slika današnje žene iz orisa njenega odnosa do fašistične ideologije, ki jo klonila na vsej črti, in je zopet podlegla svojim gonskim utripom in težnjam po pokojnem, udobnem življenju.

Knjiga je borbeno prepričevalna in vzgojno učinkovita, ker je plod resničnega notranjega izkustva in intenzivnega življenjskega napora in vsa spojena z resničnim življenjem, njegovo bedo in njegovim bogastvom.

Toplo priporočamo knjigo zlasti našim učiteljicam, ki brezdomno potrebujejo tovrstnih dragocenih pobud in ostreje orientacije v svo mnogoličnost izven njih ležeče istinitosti. Knjiga jim bo pokazala, da se zlasti one ne smejo izživljati v »iskanju« moza in se zadovoljivati s tem, da so se končno le rešile svojega samstva in so našle v zakonu zadnjo vrednoto življenja. Pokazala jim bo vrednost dela, vzbudila jim bo čut za solidarnost, ki jo v naših ženskih vrstah tako zelo pogrešamo. In morda bodo ob tej knjigi začutili, da ni najvrednejše biti žena, ampak človek, ki brez ozira na moža more biti polnovreden in v svojem delu tudi potešen in — srečen. A. P.

Šolski radio

— r XIV. teden. V torek 15. januarja bo predaval g. dr. Oskar Reya: »Na meji večnega ledu«. Govoril bo o svojem potovanju na Spitzbergo in še dalje proti severnemu ledu. Opisal bo življenje severnega naroda, Laponcev, njihove šege in navade, dalje svoje vtise, ki jih je odnesel z ledenikov na Spitzbergo in z meje večnega ledu, kamor ne stopi nikdar človeška noga. Poleg zivalstva v teh krajih nam bo opisal tudi svetlobne fenomene kakor »polnočno sonce« in »polarno luč«. Ta oddaja je nadaljevanje predavanja o norveških fjordih.

V petek 18. januarja bo dialog: »Kako iščemo ruder«. Ta oddaja g. Josipa Zabkarja je bila na programu že 7. decembra, a je bila preložena radi aktualnega predavanja: »Mladini o obrtniškem tednu«.

— r V kmetijskem radiu bo v nedeljo 13. januarja ob 7.30 predaval g. Jamnik Alojzij: Pomen in potreba kmet. knjigovodstva.

Nadaljevalno šolstvo

— n Predsedniki komisij za pomočniške izpite. Pri sekciji obstoja odsek za obrtno in trg. nadaljevalno šolstvo. Odseku so nujno potrebni podatki v koliko se izvaja čl. 283. zakona o obrtih. Prosimo vse tov. upravitelje obrtno in trg. nadaljevalnih šol, da javijo z dopisnico odseku za obrt in trg. nadaljevalne šole pri sekciji JUU v Ljubljani, kdo je predsednik komisije za pomočniške izpite. Prosimo, da smatrate zadevo za nujno.

Stanovska organizacija JUU Vabila

— JUU — SRESKO DRUŠTVO V LITIJI bo zborovalo po sklepu zadnjega obnegega zbora ob koncu januarja (predvidoma 26. t. m.) na Polzevem pri Višnji gori. Dnevni red: I. Stanovske zadeve. II. Telovadba in sport v osnovni šoli s posebnim ozirno na smučanje. a) Teoretični in praktični referat tov. Tauferja Vena iz Litiije, obsoventa savznege tečaja SKJ. — b) Praktične vaje za smučarski pouk v osnovni šoli. c) Sestava enotne metodike in nazivoslovlja. č) Mladinske smučarske tekme. Odbor naproša vsa šolska upraviteljstva in vse tovariše in tovaršice za sporočilo: 1. ali goje na šoli smučanje in od kdaj? 2. Koliko smučarjev in smučark (učencev — učenk) imate na šoli. 3. Koliko od teh ima lastne smuči. 4. Tov. smučarje(-ice) in ostale, ki se bodo tečaja udeležili, prosimo, da se prijaviijo do torka dne 15. t. m. — Točen datum tečaja je odvisen od vremenskih prilik in ga bomo vsem prijaviteljem pravočasno javili. — Sporočamo vsem članom, ki se bodo javili in učiteljski smučarski tečaj na Polzevem pri Višnji gori, naj se takoj prijavijo tov. predsedniku Zupaniču v Litiji. Vsem prijaviteljem bomo takoj dostavili brezplačno knjigo: »Na Dolenjsko«, ki točno opisuje vse podrobnosti Polzevega, terenska karta pa pojasnjuje pregledno vsa smučišča okrog Polzevega in na višnježorski strani našega sreza. Ker smo zaradi vremenskih neprilik prisiljeni postaviti zborovanje na konec meseca, nam je odbor SK Polza postavil za to priliko cene s popustom (n. pr. kosilo 6 Din). Odbor.

— OPOZORILO ČLANOM SRESKEGA UČIT. DRUŠTVA KAMNIK. Članarina za l. 1934./35. znaša letno 180 Din torej mesečno 18 Din, oziroma 10 Din. Povišek je nastal zaradi prispevka za socialni fond in vence pokojnemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju. Tovariše upravitelje prosimo, da članarino odtegujejo skupno mesečno in jo redno odpošiljajo po položnici na naš naslov. Odbor.

— JUU SRESKO DRUŠTVO ČRNO-MELJ-METLIKA zboruje 19. januarja ob 12.30 v narodni šoli v Črnomlju z dnevnim redom: 1. Učiteljski gospodarski dan (referat); 2. Stanovska zavest: Lev. Kugler; 3. Poročila odbora in referentov; 4. Dela na šolskem vrtnu: tov. Barle K.; 5. Slučajnosti — Članstvo pozivamo, da se zborovanja prav zanesljivo udeležijo! — Neorganizirano učiteljstvo Bele krajine pozivamo, da se čim prej učlanj v društvo in s tem pomore doseči čim večje uspehe v dobro stanu in šolstvu. Odbor.

Poročila:

+ JUU SRESKO DRUŠTVO NOVO MESTO je imelo 24. nov. občni zbor v Novem mestu.

Tovariš predsednik Vilko Menard otvori s pozdravom I. letošnje zborovanje in poda predsedniško poročilo o poslovanju odbora društva od zadnjega obnegega zbora. V splošnem je poudaril dve lepi nalogi, v katerih ne sme biti nihče izmed nas indiferenten:

1. Marljivo in intenzivno delo za jugoslovansko edinstvo ter državno nacionalno idejo.
2. Vestno delo za izobraževanje in dvig kulturnega nivoja našega naroda.

Prečrtani so bili nato vsi važnejši organizacijski dopisi. Pri dopisu zbirke »Socialnega fonda Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja« se je zbral 114.75 Din.

Sklenilo se je še pri tej točki, da bo n. s. s. naša sreska učiteljska knjižnica ime po Viteškem kralju Aleksandru I. Zedinitelju.

O banovinski skupščini je poročal tov. Menard o državnih tov. Marinč.

„Knjige kmetijske matice“

Izšle so pred par dnevi knjige kmet. matice — 4 knjige za 20 Din.

Koledar je letos bogato ilustriran in ima prav uporabne razpravice iz našega gospodarskega življenja, poleg življenjepisa blagopokojnega kralja Aleksandra I. Zedinitelja, ki ga je pričel po lastnem doživetju bivši minister Pucelj in nanizal več še neznanih anekdot. Tovariš Lojze Zupanc pričbuje belokranjsko pripovedko — Pesem o kresu.

Organizacija in uprava kmetije je naslov drugi knjigi, ki jo je spisal inž. Valentin Petkovšek, ravnat. kmet. šole v St. Juriju ob juž. žel. Knjiga bo prav dobro služila tudi v kmetijsko nadaljevalnih šolah našim tovarišem, zlasti onim, ki se hočejo poglobiti v kmetijsko gospodarstvo in kmetijsko knjigovodstvo. Knjiga je zelo skrbno sestavljena in bo zlasti premožnejšim kmetovalcem s primerno šolsko izobrazbo služila zelo dobro.

Kmetijsko kokušarstvo je spisal inž. Wenko, ki je znan kot perutinarški strokovnjak. Po tej knjigi bodo segale posebno naše gospodinjice, ki bodo našle za kokušarstvo obilico dobrih in koristnih naukov. Kokušarstvo je še vedno lahko pri nas znaten vir dohodkov, če se goji racionalno in se goje dobre vrste.

Stari Hrke je originalna povest iz Bele Krajine, posvečena našem odličnemu narodnemu borcu i delavcu tov. E. Ganglu. Spisal jo je naš tovariš Lojze Zupanc iz Škočjana pri Turjaku. Služboval je pred par leti v Beli Krajini in prinesel preko Gorjancev dovolj snovi, ki jo sedaj lepo obdeluje. Da je bil dober opazovalec narodnih običajev, seg in predvsem jezika, se mu prav dobro pozna in ravno njegov jezikovni narodni kolorit se tekstu

prav lepo prilaga. Povest je vzeta iz belokranjskega kmetijskega življenja lepo prirodno, brez olupšav in preteravanja.

Tov. Lojzetu Zupancu čestitam na lepem delu. Kmet. matico pa priporočamo našim šolam, ker nudi poleg zabavnega predvsem kmetijsko-strokovno čtivo, ki ga naše podeželske šolske knjižnice žal še vedno pogrešajo.

Žena v sodobni družbi

Angela Vodé: Žena v sodobni družbi. — Izdala založba lista »Žena in dom«. Ta knjiga je brezdomno dragocena pridobitev za kulturo naše žene tako po svoji informativni kakor po svoji pedagoški plati. Prikaže razvoj žene od prvih zgodovinskih početkov preko različnih kulturnih stopenj, do njenega stališča v današnji družbi, ki je po svoji ideologiji in organizaciji ženi skrajno krivična. Avtorica s plastično realistično odkriva usodne odnose med žensko gospodarsko samostojnostjo in njeno duhovno svobodo, prinaša bogat material, ob katerem osvetluje žensko poklicno delo, pokaže, kako to delo ženo notranje oblikuje, objektivno usmerja, ji odpira pogled za stvarne naloge namrpe celokupni človeški družbi. Jasno in brezbrizno pokaže na vzroke krize, ki jo preživlja družina in katere z golim idealizmom ne bo mogoče rešiti. Svetovno nazorno je dosledna, trdna a kljub temu ne tendenčna in demagoška, kar bi se ne dalo trditi za dobršen del tovrstne literature, v ocenjevanju nasprotnih kulturnih smeri je stvarna in pravična, saj svojih kritično ocen osloni na dokazljivi material. In če se ta ali oni svetovno-nazorno ne bo strinjali z njenimi izsledki in izvajanjem, bo vendar moral priznati, da je knjiga izraz intenzivnega napora, pokazati ženi pot do sebe, do svojega polnovrednega življenja, ki ne išče

Ob koncu svojega poročila poudari tov. blagajničarka, da je točno plačevanje pogoj uspehov društvenega in sekcijskega dela, zato poziva, da zamudniki čimprej poravnajo svoje zaostanke in odslej redno plačujejo mesečne obroke.

Tov. Žukovec poda nekaj misli o naših učiteljskih gospodarskih organizacijah: 1. Učiteljska tiskarna. 2. Učiteljska gospodarska poslovavnica v Mariboru, ter poziva, da se članstvo poslužuje obeh ustanov. Pri isti točki prečita nato tov. Milena Sušnikova dopis »Zadruga — Dom učiteljic« in poziva tovaršice, da podprejo to svojo stanovsko ustanovo.

Predsednik nadzornega odbora izjavi, da je našel nadzorni odbor vse blagajniške knjige v redu, kakor je bilo v redu poslovanje vsega odbora in predlaga absolutorij, kar zbor soglasno sprejme.

Na predlog tov. Frana Lunačka iz Mirne se soglasno sprejme stari odbor, le mesto odlošega namestnika — odbornika se izvoli tov. Jože Tratar iz Trebnjega.

Odbor se konstituira naslednje: Predsednik: Menard Vilko, namestnik Mariné Martin, tajnik: Ivanetič Alojzij, blagajničarka: Sušnik Milena, odborniki: Žukovec Franc, Šeksek Valči, Dovjak Marija, namestniki: Jože Tratar Rodič Justina, Peček-Jenko Amalija. Nadzorni odbor: Skebe Venceslav, Srpan-Kozjak Ema, Schweiger Hedvika. Menard Vilko, preds. Ivanetič Alojzij, taj.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO MARIBOR LEVI BREG je zborovalo 24. nov. 1934. Od 92 članov je bilo navzočih 78, t. j. 85%.

Tov. predsednik je ob pol 10. uri otvoril zborovanje, pred prehodom na dnevni red se je poklonil manom kralja Mučenika v daljšem komemorativnem govoru in sklenil govor z zaobljubo, da prav mi obmejni učitelji hočemo stati v prvi, najbolj izpostavljeni in neprobno falangni čuvarjev Jugoslavije in nje-nega edinstva! Ob spominskih besedah za pok. gen. Maistrov je med drugim naglasil: **Prepričani smo, da brez Maistra mi danes ne bi bili tukaj!** Nato je podal tudi situacijsko poročilo ter po ugotovitvi sklepčnosti in prečitaju zadevnih točk pravil JUU otvoril občni zbor. Kot predsednik in večino dose-danje upravne dobe tajnik je podal obširno predsedniško in tajniško poročilo. Temu so sledila temeljita poročila vseh ostalih funkcionarjev in referentov. Po poročilih so bile volitve ter je bil soglasno izvoljen upravni odbor, ki se je konstituiral: predsednik Vau-da Mirko, namestnik Fürst Marica, blagajnik Ferk Ivan, tajnik Kodrič Rudolf, odborniki: Cvetko Fran, Pur Josip, Sardoč Adam, namestniki: Makuc Drago, Safarič Franc in Bor-ko Franc. Nadzorni odbor: predsednik From Vekoslav, Konečnik Franja, Andrejič Ivan. Najvažnejši sprejeti sklepi: 1. Članarina za SM naj se pobira ločeno od društv. članarine. 2. K Učit. tiskarni pristopi društvo danes z 1 deležem, pozneje z več, a celina se na članstvo, da pristopijo tudi sami. 3. Socialni fond Viteškega kralja Aleksandra podpremo z znatnim zneskom prihodnj. 4. Vpraša naj se, kaj je z nemškimi dopisi glede božičnice za učence avstrijskega državljanstva. 5. Tovariši iz Lokaveca so nam dobrodošli, a po pravilih žal ne morejo biti pri nas včlanjeni.

Proračun je bil sprejet in je članarina ista kot lani. Priporoča se udeležba s poklonitve-no deputacijo 7. dec. 1934, na Oplenac ter po izvajanjih tov. sres. šol. nadzornika Tomažiča številnejši pristop k Šol. matici in sodelovanje pri CMD.

Preds.: Vau-da Mirko. Tajnik: Kodrič Rud.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO M. SOBOTA je imelo dne 15. dec. v Murski Soboti svoje redno zborovanje, kateremu je prisostvovalo 76 članic(-ov).

Pred zborovanjem je bil članski žalni sestanek za blagopokojnim Viteškim kraljem Aleksandrom I. Zediniteljem. Tov. Ivan Hri-bar je počastil spomin velikega pokojnika s krasnim govorom.

Po premoru desetih minut je predsednik otvoril društveno zborovanje.

Objavljeni so bili došli dopisi. V zvezi z njimi je prišlo do sledečih sklepov:

1. Naknadni proračun sekcije se sprejme.
2. Društvo pristopi k Učiteljski tiskarni z 2 deležema. Vabijo se člani, da pristopajo tu-

di kot poedinci k tej važni stanovski zadrugi.

3. Članstvo si osvaja predlog, ki ga je začasni društveni odbor poslal sekciji, naj se v vidno počastitev spomina velikega kralja osnuje posebna socialna stanovska ustanova.

Tov. Štubel je podal poročilo volilnega odbora, v katerem je pojasnil, da se na zadnjem zborovanju izvoljena uprava ni konstituirala, ker je prišlo med poedinimi člani do odvojenih mišljenj glede pravilnosti zadnjih volitev in načina štetja glasov. Izvoljen je bil le začasni tročlanski odbor z nalogo, da upravlja društvo do prvega zborovanja. Tvorijo ga tov. Hri-bar, Štubel in Stanič. Po daljši debati, se sklene izvesti ponovne volitve, da pridejo v upravo predvsem tudi članice. Izvoljena je bila soglasno nova uprava, ki se je nato v posebni seji konstituirala takole:

a) Upravni odbor: Štubel Mirko, predsednik; Jerovšek Marija, podpredsednica; Savli Andrej, tajnik; Hri-bar Ivan, blagajnik; Mlekuž Zora, Antauer Evgenija, Horvat Bela, člani. Namestniki uprave: Tomšič Živko, Stanič Ivan in Gabrijelčič Sonja.

b) Nadzorstvo: Vertiš Aladar, predsednik; Kočar Karel, podpredsednik; Weit Fran, tajnik. Namestnika nadzorstva: Kos Leopoldina in Furek Roman.

V ostalem se je sklenilo še ustanoviti društveno knjižnico. V ta namen se izterjajo dolgov na neplačani članarini, ki segajo že v 12.000 Din. Tov. blagajnik se pooblašča, da te dolgove energično izterja. Tov. predsednik je že pri volitvah uporabil čl. 14. tč. 3 pravil.

Tov. nadz. Velnar je zelo obširno govoril o šolski administraciji, o uradovanju šol, upraviteljev in o kmetskih in gospodinjstvih nadalj. šolah.

Miro A. Štubel, preds. Savli Andrej, taj.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO ŽUŽEMBERK je zborovalo dne 12. decembra 1934. v Žužemberku ob številni udeležbi.

Po otvoritvi se je spomnil tov. pred-sednik v izbranih besedah tragično preminulega Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja ter poudarjal med drugim zlasti veliko lju-bezen visokega pokojnika do našega učitelj-skega stanu. — Po komemoraciji je bil 15 minutni odmor v počastitev spomina blago-pokojnega kralja.

Po odmoru je predaval tov. Pavel Japelj o kmetskem gospodarstvu v preteklosti ter tov. Dekval o kmetskem gospodarstvu v pri-hodnosti.

Prvi predavatelj je pokazal na premnoge hibe našega narodnega gospodarstva, ki so ga ovirale in rušile; razkril daljne in bližnje vzroke današnje krize v katero je zasač naš kmet v mnogočem tudi po lastni krivdi.

Drugi predavatelj pa se je zamislil v bo-dočnost našega kmetskega gospodarstva. Po njegovih mislih in po današnjih razmerah so-deč, bo rešitev našega kmetskega vprašanja v zadrugištvu, zakaj poedinec ne pomeni mnogo, celota vse.

Po predavanjih se je otvorila živahna de-bata. Šole, bodisi osnovne, kot kmetijsko na-daljevalne čakajo v bodočnosti velike in težke naloge, namreč vzgojiti nov kmetijski rod v zadrugištvu.

Obe predavanji sta bili prav dobro po-dani, zato sta žela oba predavatelja obilo priznanja in zahvale. Članarino za Slov. Šol. Matico pobira poverjenik do konca decembra.

Prih. zborovanje se bo vršilo meseca mar-ca v Žužemberku.

Fr. Mervar, Rafaela Hrovatova, predsednik, tajnica.

+ JUU SRESKO DRUŠTVO DOL. LEN-DAVA je zborovalo 15. decembra 1934. v Črenšovcih. Navzočih 58 članov in 1 abiturientka (to je 75%).

Tov. Drekonja je imel žalni govor o blagopokojnem kralju Aleksandru I. Zedinitelju. V lepo zamišljenem govoru je podal pravi življenjski lik kralja, predvsem kot človeka, junaka in viteza. Po končanem govoru se je članstvo z 1 min. molkom poklonilo spominu velikega kralja.

Sledila je ¼urna prekinitve zborovanja.

Tov. predsednik Peternel je podal daljše situacijsko poročilo združeno s poročilom o poteku banovinske in državne skupščine ter je končno vabil članstvo za pristop in pod-pisovanje deležev za Učit. tiskarno.

Tov. tajnik je dal poročilo o zunanem in notranjem poslovanju društva.

Zelo zanimivo je bilo blagajniško poro-čilo in razprava, ki ji je sledila soglasno spre-jeta zaupnica.

Pri volitvah je bil sprejet predlog, da se vrše tajno.

Izid volitev je bil sledeči: Peternel Lud-vik, predsednik; Gumilar Franjo, podpredsed-nik; Skočir Stanko, tajnik; Preininger Janez, blagajnik; Prešeren Štefanka, Čehovin Rudolf in Papis Lojze, odborniki. Nadzorni odbor: Sprager Ferdo, Drekonja Ciril in Hvala Tone.

Sklepi: Društvo prispeva za socialni fond Viteškega kralja iz prihrankov v blagajni poz-neje, ko se bodo uredile finančne razmere. Priporoča se, da se vsak oddolži spominu ve-likega borca generala Maistra, na način, da prispeva za Maistrov kamen Učit. domu v Mariboru. Za vsako župnijo se določi pover-jenik, ki bo zbiral denar.

Za vене Viteškemu kralju prispeva vsak član 1 Din blagajni. Proračun sekcije za le-to 1934.-35. se odobri.

Prihodnje zborovanje se bo vršilo v fe-bruarju v Dol. Lendavi.

Skočir Stanko, Peternel Ludvik, tajnik, predsednik.

+ JUU UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MARIBOR - MESTO je imelo svoj letni redni občni zbor dne 22. novembra 1934.

Navzočih je bilo 52 člana izmed 66 včla-njenih t. j. 79%.

I. Pred pričetkom skupščine je bila ko-memoracija za blagopokojnim Viteškim kra-ljem Aleksandrom I. Zediniteljem. Tovariš predsednik Hočevar je v iskrenem govoru orisal delo in stremljenje vladarja kot naj-višjega borca za svetovni mir, čuvarja Jugo-slavije ter velikega pospeševalca narodne prosvete. Žalni svečanosti je sledil kratak odmor.

II. Po odmoru je sledilo zborovanje. Tov. predsednik se je v toplih besedah spominjal pokojnega generala Maistra za jugoslovanski Maribor.

Po poročilih delegatov o državni in bano-vinski učiteljski skupščini ter po poročilu taj-nika so bili sprejeti sledeči sklepi:

1. Odobri se znesek Din 300.— Učitelj-skemu domu v Mariboru namesto venca na grob generala Maistra.
2. Članstvo pristopi korporativno k »Slo-venski Šolski Matici«. Članarina se bo pobira-lja v 10 mesečnih obrokih.
3. Ker so vsi člani društva tudi člani Pe-dagoške centrale, naše društvo ne nakaže iz-redne podpore.
4. Priporoča se udeležba pri poklonitvi na grobu pokojnega Viteškega kralja na Oplenacu. Prosimo pa sekcijo, da organizira zopetni obisk v spomladanskih mesecih.
5. Za socialni fond Viteškega kralja na-kaže društvo Din 400.—
6. Knjižice — izpričevala naj se nabavijo na račun krajevnih šolskih odborov, ker so vedno bila šolska spričevala brezplačna.
7. Naše društvo je ugodno posredovalo, da je ostala II. deška narodna šola v Mari-boru neokrnjena. Nujno potrebno pa je tudi, da se preuredi ena deška in dekliška šola v Mariboru v popolno višjo deško in dekliško narodno šolo.
8. Naša organizacija naj bo že pri se-stavi in odobritvi državnega proračuna po-zorna, da ne bo budžet prosvetnega ministra skrčen v škodo narodne deše in učiteljstva.
9. Sekcija naj skuša doseči za učiteljstvo enkratno prosto vožnjo v počitnicah v svrhu spoznavanja domovine.
10. Glede proračuna naše sekcije želi naše društvo, da se opusti priloga »Prosveta«.

Po tajniškem in blagajniškem letnem poro-čilu je bil sprejet sklep, da ostane društven-na članarina ista kot lani.

Izid volitev je bil sledeči: Upravni odbor: predsednik Hočevar Ciril, podpredsednik Go-lež Franjo, tajnik Womer Ivan, blagajničarka Wieser Friderika, odborniki: Černovec Mara, Feinig Ivan, Juvančič Olga; namestniki: Špan-

ger Vekoslav, Petrič Ludovik, Faganeli Anton, Nadzorstveni odbor: predsednik Alt Aleksan-der, podpredsednica Stupan Milica, odbornik Ramšak Franc, namestnika: Dojčinovič Vla-sta, Vinšek Dora.

Ivan Womer, s. r., Ciril Hočevar, s. r., tajnik, predsednik.

Novosti na knjižnem trgu

—k V novo leto z »Našim valom«, bogato tedensko ilustrirano revijo za radio, gledališče, film, sport in modo. Pravkar je iz-šla nova številka, ki prinaša na uvodnem mes-tu misli na božični večer, od dr. Janka Tav-zesa. Ivan Vuk je prispeval zgodbo »Mini-strant Ivan«. Maša Slavčeva priobčuje »Po-čitniško potovanje«. Nadvse zanimiva je no-va slikanica, ki obsega 4 strani in nas vodi s kulturno ekspedicijo berlinskega filmskega podjetja »UFA« okrog sveta. Nadaljuje se Sel Catinijev roman »Emilio Benenini«. Za radijske amaterje je »Naš val« vpeljal ilustra-rano »Radijsko tehniko«, za naše dame pa modno rubriko. Na posebni 12 strani obsega-joči prilogi ima pregledno razvrščen program vseh važnih evropskih oddajnih postaj, kate-rega izpopolnjuje še posebna rubrika »Na nas-šem in na tujem valu«. »Naš val« izhaja vsak petek in stane mesečno le 12 dinarjev. Pišite na naslov: Radijska revija »Naš val«, Ljub-ljana.

—k Koledar obrambne družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. 1935. Cena 15 Din. — Poleg koledarskega dela ima še zelo bogato vsebino in obsega 128 strani. Vse narodno-obrambno delo, ki ga vrši CMD je razvidno iz obsežnega Vestnika CMD, ki je priključen ostalemu delu koledarja. — Tudi z naročilom tega koledarja podpremo CMD in njeno delo-vanje.

—k Mirko Javornik: Srečanje z nepozna-nimi. Založila Delavska založba r. z. z o. z. v Ljubljani. Cena broširanemu izvodu 28 Din, vezano 40 Din. — Krevova knjižnica izda vsako leto tri knjige. — »Srečanje z nepoznani-mi«, originalno slovensko delo mladega pisa-telja Javornika, je izšlo kot druga knjiga v l. 1934. Pisatelj je že znan po svoji knjigi »Črni breg«, ki jo je izdala ista založba. Knji-ga se dobi tudi v Učiteljski knjižarni.

—k Juš Kozak, »Za prekmurskim kolni-ki«, izdala Tiskovna zadruga, »Slovenske po-tič«, zvezek XV. 88 strani, 10 slik na posebnih prilogah. Cena vezanemu izvodu Din 40.—, po pošti Din 41,50. — O nobeni slovenski po-krainji nimamo tako svojevrstne knjige, ka-kor smo jo pravkar dobili o Prekmurju. Pi-satelj je prepotoval dober del Prekmurja na kmečkem vozu. Tako je ob neposrednem dožitju krajev in ljudi nastala ta knjiga, ki združuje v sebi razgibanost potopisne re-portaže in stilistično dožnanost umetniške stvaritve.

—k Telesno Vaspitanje — Izšla je tretja številka II. letnika tega lista s sledečo vsebi-no: Smrt kralja Uedinitelja; Kralj Peter II.; Prve realizacije — sistema dela; Razpored dela iz predmeta »Telovadba po sokolskem sistemue; Dva sokolska izleta i. dr. — List iz-haja mesečno in stane 30 Din letno. Uredni-štvo in uprava Zagreb, Bogovičeva 7.

—k Jugoslovenska škola izhaja že četrto leto pod uredništvom gđ. Dušana Bogunovića in L. Krajačića. List je namenjen delavcem za narodno izobrazbo in se bavi z vpraša-njem prosvete širših narodnih slojev in po-sega v ekonomsko socialno in kulturno živ-ljenje naroda. — Naročnina znaša letno 50 Din. Posamezna številka 10 Din. Naročnina se pošilja na naslov: Jugoslovenska škola, Za-greb, Bogovičeva 7.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v poše-dovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—.

FR. P. ZAJEC
izprašan optik
Ljubljana, Stari trg 6

priporoča: naočnike, ščipalnice, barometre, toplomere, ri-salno orodje, mikroskope, fo-tto-aparate itd. Velika zaloga raznih ur, zlatnine in srebrni-ne. Ceniki brezplačno.

KDOR OGLAŠUJE
TA NAPREDUJE!

Pelikan
TUŠI ZA IZVLEČENJE

izdelujejo se skozi desetletja po lastnem postopku ter so si vsled svojih dobrih lastnosti in zaradi svoje trajne kvalitete pridobili ves svet. Pelikan tuši so lahko tekoči, odporni proti vodi in radiranju, mogoče jih je razredčiti in mešati med seboj. — Izdelujejo se v črni barvi in še v 39 raznih nijansah.
GUNTHER WAGNER — ZAGREB

RESTAVRACIJA
NOVI SVET

LJUBLJANA
GOSPOSVETSKA CESTA 14

Priznana dobra kuhinja, po-sebna soba za sestanke; spre-jema naročila za skupne obe-de po zmernih cenah. Postrežba točna in solidna.

Moda 1935

modni listi, journali za ročna dela in volno, razni znanstveni časopisi in revije v veliki izbori. Sprejemajo se naročniki na vse vrste časopi-sov in revij tu in inozemskih.

Oglejte si zalogo v naših knjigarnah

UČITELJSKA TISKARNA reg. zadruga z o. z.

Ljubljana, Frančiškaška ulica št. 6

Podružnica v Mariboru, palača Banovinske hranilnice